

Vragen o.g.v. artikel 39 Reglement van orde

144

D66

Datum	20020220
Steller vragen	Jolien Schroot - D66
Onderwerp	Warmterotonde

Het college wordt verzocht de volgende vragen schriftelijk of mondeling in de commissievergadering WRG te beantwoorden:

Onderstaand vragen heb ik vooraf schriftelijk ingebracht bij Holland Rijnland voor het energiecafé over de RES (regionale energiestrategie) op 19-2-2020. Ze zijn (nog) niet aan bod gekomen. De voorzitter van de avond, Liesbeth Spies, vroeg de aanwezigen hun vragen via de portefeuillehouder te stellen.

Vragen over warmterotonde

Of het nu via belasting/heffing verloopt of via de prijs voor een dienst of product, uiteindelijk betalen alle individuen gezamenlijk voor de investering, exploitatie en ontmanteling van een warmterotonde. Het is de verantwoordelijkheid van alle volksvertegenwoordigers om dat belang af te wegen. Alle kosten die de consument betaalt, ook die voor onnodige of ingewikkelde getrapte constructies, gaan ten koste van andere uitgaven zoals isolatiemaatregelen, duurzame consumentenartikelen en schonere mobiliteit.

Onderstaande vragen zijn opgesteld ter verduidelijking van het perspectief van inwoners of het wel of niet gunstig of nuttig kan zijn om restwarmte af te gaan nemen uit de Rotterdamse haven (en de daar om heen liggende bedrijven) voor het verwarmen van hun eigen woning in eventueel nader te bepalen Voorschotense wijken.

1. De warmtebron

Er zit een tegenspraak in aan de ene kant 'energieverbruik verminderen' en aan de andere kant afhankelijkheid creëren aan het afvalproduct warmte, die om opheldering vraagt.

- A) Het algemene belang op wereldschaal is om minder energie te gebruiken om klimaatopwarming te verminderen. Hoe worden de haven en daaraan gelieerde bedrijven gestimuleerd om minder energie te gebruiken terwijl diezelfde bedrijven gaan verdienen aan hun restproduct (warmte)?
- B) Wat zijn nou eigenlijk precies de voordelen voor individuele inwoners om warmte op grote afstand van hun pand wordt opgewekt, af te nemen?
- C) Waarom wordt de vrijkomende warmte niet (nu al) ter plekke omgezet in energie die ook weer ter plekke wordt gebruikt?
- D) Een deel van de potentiële warmtebronnen voor de warmterotonde bestaat uit industriële bedrijven waarvan de grond vervuild lijkt te zijn. Klopt dit? Zo ja hoe voorkomen we dat de verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke kosten van die vervuiling (op termijn) bij de

Vragen o.g.v. artikel 39 Reglement van orde

144

D66

afnemers van warmte terecht komen?

1. Afhankelijkheid

- A) Hoe toekomstbestendig is de Rotterdamse Haven en de afvalwarmte leverende industrie daar om heen?
- B) Wie kan en mag dat garanderen en op grond waarvan?
- C) Hoe kwetsbaar is de warmterotonde, en andersom, hoe robuust is dit netwerk bij calamiteiten?
- E) Momenteel komt het merendeel van de (oa Rotterdamse) afvalwarmte vrij bij productieprocessen met fossiele energie. Het gebruik van fossiele energie wordt afgebouwd. De productieprocessen veranderen omdat er 'groene' energiebronnen gaan worden gebruikt. Dus is het logisch om te verwachten dat de hoeveelheid afvalwarmte terugloopt omdat de processen anders ingericht gaan worden. Hoe wordt de levering van warmte vanuit dit perspectief op de korte, de middellange en de lange termijn gegarandeerd?
- F) De technieken schrijden rap voort en de denklijn over een warmterotonde dateert van voor 2012. Hoe voorkomen bedenkers, voor- en tegenstanders van de warmterotonde -en alle andere transitie opgaven- terecht te komen in een tunnelvisie. En hoe voorkomen we wens-denk- Valkuilen? Met andere woorden, hoe blijven we flexibel en anticiperen we op nieuwe ontwikkelingen en kennis en inzichten? Vooral in het geval dat de aannames van het basisidee bij nader inzien misschien toch niet helemaal juist waren of compleet waren. Dat levert (politiek) gezichtsverlies op. Hoe voorkomen we dat gezichtsverlies zwaarder weegt dan wijze besluitvorming?

2. Warmte-opslag

Gedurende de zomermaanden wordt de vrijkomende warmte opgeslagen.

- A) Is bekend of warmte-opslag in de bodem technisch haalbaar is voor alle geproduceerde warmte? Graag een toelichting.
- B) Welke risico's zitten vast aan warmte-opslag in de bodem?
- C) Wat gebeurt er met de restwarmte als de warmte-opslag vol is?
- D) Wat gebeurt er met de geproduceerde warmte in het geval warmte-opslag in de praktijk om welke reden dan ook niet haalbaar is?
- E) Is er een berekening gemaakt van de kosten voor de aanleg, exploitatie en ontmanteling van deze opslagvoorziening(en) en wat kost warmte-opslag omgerekend per huishouden en wie gaat dit betalen?

3. Transport

- A) Hoe groot zal het gemiddelde warmteverlies zijn tussen productielocatie en het aansluitpunt in een woning? Om het begrijpelijk te maken helpt het om de plek waar de

Vragen o.g.v. artikel 39 Reglement van orde

144

D66

warmte vrij komt op 100 % te stellen. Welk percentage van de warmte wordt gemiddeld verloren en welk percentage warmte komt aan in een gemiddeld huishouden, net voorbij de voordeur?

B) Welk effect heeft warmteverlies op de omgeving (het milieu) van het fysieke warmtenet?

4. Kosten (financieel, maatschappelijk, milieu)

A) Is er al enig inzicht in de financiële jaarlijkse structurele kosten voor een huishouden dat deelneemt aan de warmterotonde? Zoja graag een toelichting.

B) Is er al enig inzicht in de financiële incidentele kosten voor een huishouden dat gebruik wil maken van de warmterotonde? Zoja graag een toelichting.

C) Zijn of worden in deze berekeningen alle kosten voor verwarmen via de warmterotonde (incl opslag, aanleg, exploitatie en ontmanteling) meegenomen? Graag een toelichting.

D) Hoe groot is, naar verwachting, de stikstof, CO2 en (ultra)fijnstof uitstoot tijdens de aanleg maar ook gedurende de exploitatie en ontmanteling van deze nieuwe infrastructurele voorziening?

E) Hoeveel energie kost, naar verwachting, de aanleg, de exploitatie en de ontmanteling van de warmterotonde in zijn totaliteit- dus van warmteproductiepunt tot en met in de huishoudens en de retourleidingen?

F) Met welke bijkomende kosten moet de gemeente rekening houden bij overschakeling naar een nieuwe warmtebron in plaats van gas, toegerekend per huishouden? Denk aan communicatie-kosten, participatie, afsluiten van gasleidingen, gevolgen van werkzaamheden in de openbare ruimte voor de aanleg, beheer en ontmanteling. Denk ook aan instellen omleidingsroutes verkeer, vergunningverlening, afhandeling van bezwaarschriften, enzovoort.

5. Alternatieven

De vraag leeft of het misschien logischer en (maatschappelijk) goedkoper is om ter plekke de afvalwarmte om te zetten in herbruikbare energie.

Technisch kan er kunstmatig (groen) aardgas gemaakt worden, net als waterstofgas. Dat groene aardgas kan, evenals waterstofgas) door het bestaande gasnet getransporteerd worden en net zo worden gebruikt als het huidige fossiele aardgas. Huishoudens die nu fossiel gas gebruiken hebben dan geen extra kosten voor omschakeling naar een andere warmtebron. De CO2 belasting van aardgasverbranding is het laagst tov andere brandstoffen en levert geen fijnstof- of stikstofuitstoot op. Bovendien is CO2 grondstof voor het maken van groen aardgas, dus dat proces is circulair en levert geen extra CO2 uitstoot op.

A) Hoe kan een volksvertegenwoordiger aan zijn kiezers uitleggen dat de aanleg van dure nieuwe infrastructuur (warmterotonde) voor inwoners beter is, dan gebruik blijven maken van de bestaande gasinfrastructuur als die ook met groen aardgas kan functioneren? Het is in het geval van 'behoud' van (groen) aardgas namelijk eenvoudiger om andere maatregelen zoals isoleren, verminderen gebruik van fossiele brandstoffen te stimuleren.

Vragen o.g.v. artikel 39 Reglement van orde

144

D66

- B) Durven we als gemeente na te denken over het idee om nog enkele jaren langer fossiel gas te gebruiken (uit Rusland of de gasvoorraad die in ons deel van de zee ligt souperen), zodat we iets meer tijd hebben om veelbelovende alternatieve technieken op te schalen? Welke argumenten worden door voor- en tegenstanders gebruikt? Is dit idee bespreekbaar in Holland Rijnland?

6. Participatie en besluitvorming

- A) Mensen zijn gewoontedieren die je het zo makkelijk mogelijk moet maken om ze ergens voor te winnen of hun gedrag te beïnvloeden. Er staan ons veel veranderingen te wachten. Wordt er nagedacht over de hoeveelheid veranderingen en het creëren en behouden van draagvlak bij de veranderingen die we van onze inwoners vragen bij de aan de Raden voor te leggen besluiten? Bijvoorbeeld: We zetten nu wijkambassadeurs in om het isoleren van woningen te bevorderen. Als we van het gas af gaan moet er nogmaals huis aan huis intensief contact zijn (aldus de ervaring met de proeftuinen aardgasvrije wijken). Graag een toelichting.
- B) De zware (haven)industrie zou zeewindenergie gaan gebruiken om producten te maken. Een andere denklijn is dat de zware industrie de prijs van haar producten zodanig verhoogt dat een deel van de kosten voor het verwerken van haar afval, de warmte, wordt gefinancierd. Inwoners geven namelijk het recht om die zeewindenergie te gebruiken en moeten vervolgens betalen voor het afval, de warmte. Voor een inwoner is het logischer om direct die zeewindenergie te gebruiken om een pand te verwarmen, zonder tussenstap. Wat is de onderbouwing voor de gemaakte keuzes en welk overheidsorgaan voert hier het debat over en neemt het besluit?
- C) Welk besluit er ook genomen wordt over de warmterotonde, het moet zorgvuldig en goed onderbouwd zijn met zoveel mogelijk draagvlak onder onze inwoners op de korte en lange termijn. Hoe en wanneer ziet het besluitvormingsproces en de participatie voor de eventuele warmterotonde voor Voorschoten er uit?

* Aangeven wat van toepassing is.

Toelichting (indien nodig):